

INFORME DE RESULTATS

OCTUBRE 2021

PROCÉS PARTICIPATIU PER A LA MILLORA DELS JARDINS DEL
DOCTOR FLEMING I LA PLAÇA DE LA GARDUNYA

INDEX

INDEX	1
INTRODUCCIÓ	3
Antecedents i context.	3
Plantejament i objectius del procés participatiu	5
Objectius	5
Esquema participatiu	5
RESUM DE LES ACCIONS REALITZADES	6
PARTICIPACIÓ	11
Xifres globals del procés	11
Llistat d'agents participants	12
VALORS I FONAMENTS DE LA PROPOSTA	14
EIXOS, TEMES I PROPOSTES CIUTADANES	14
TRACTAMENT DE LES APORTACIONS	14
CONNECTIVITAT I ACCESSIBILITAT	15
4.2.1. Diagnosi: síntesi general de la problemàtica	15
4.2.1. Propostes dels diversos agents	15
4.2.2. Temes claus	16
USOS I GESTIÓ DE L'ESPAI PÚBLIC	17
4.3.1. Diagnosi: síntesi general de la problemàtica	17
4.3.2. Propostes dels diversos agents	17
4.3.3. Temes claus	19
ESPAI FÍSIC, IMATGE I CONFORT	21
4.4.1. Diagnosi: síntesi general de la problemàtica	21
4.4.2. Propostes dels diversos agents	21
4.4.3. Temes claus	23
NATURA I SOSTENIBILITAT	24
4.5.1. Diagnosi: síntesi general de la problemàtica	24
4.5.2. Propostes dels diversos agents	24
4.5.3. Temes claus	25
COGESTIÓ I SEGUIMENT	25
4.6.1. Diagnosi: síntesi general de la problemàtica	25
4.6.2. Propostes dels diversos agents	25
4.6.2. Temes claus: conclusions de l'equip tècnic	26
AVALUACIÓ I PROPOSTA DE CONTINUÏTAT.	27
ANNEXOS FOTOGRÀFIC DE LES ACTIVITATS PARTICIPATIVES	28

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Antecedents i context.

Des del Districte de Ciutat Vella i en el marc del Pla de Barris del Raval es vol impulsar la millora dels Jardins del Doctor Fleming i la plaça de La Gardunya. Aquesta millora es concretarà en un avantprojecte arquitectònic per a la reforma dels jardins i en possibles intervencions puntuals i de dinamització social i comunitària en la plaça de La Gardunya.

Amb aquesta intervenció es vol potenciar un procés de veïnificació, es a dir, revertir dinàmiques excloents i treballar per afavorir la cohesió social, amb la generació de noves oportunitats per a la potenciació dels usos veïnals i comunitaris d'aquests dos espais.

Les problemàtiques i oportunitats d'aquests llocs estan identificades pels agents del barri des de fa anys. El que aquest procés participatiu pot aportar és, en el marc d'un espai institucional de participació promogut pel Districte, sintetitzar les diverses visions i trobar els temes claus de transformació sobre els quals hi ha major concordança entre la diversitat d'agents. Aquest contingut serà revisat per l'equip redactor i el Districte per determinar quines seran les intervencions finals segons la seva pertinència i viabilitat.

PROCÉS PARTICIPATIU

1.2. Plantejament i objectius del procés participatiu

Objectius:

- Fer una diagnosi dels espais on es vol intervenir (posant el focus en la Plaça Fleming) per a conèixer els seus usos actuals, les problemàtiques i potencialitats.
- Generar i recollir noves idees sobre nous usos i noves oportunitats de l'espai: jocs d'estada, pacificació, d'espais i dinàmiques intergeneracionals.

Full de ruta:

FASE 1: Preparar el procés i plantejar amb les entitats els temes claus del procés.

En aquesta fase es van preparar les eines de participació, de comunicació i principalment **el 14 de juliol es va realitzar un taller amb representants de les AV, entitats, xarxes, associacions, equipaments i veïns/es vinculats amb els dos espais en qüestió**. En aquesta primera jornada es va preparar la base de temes claus i contingut que orientaran tot el procés.

Aquesta base de temes és una guia que permet recollir i enriquir les aportacions amb la resta de col·lectius als quals es va arribar en la següent fase.

FASE 2: Accions d'obertura per desenvolupar els temes amb més col·lectius del barri

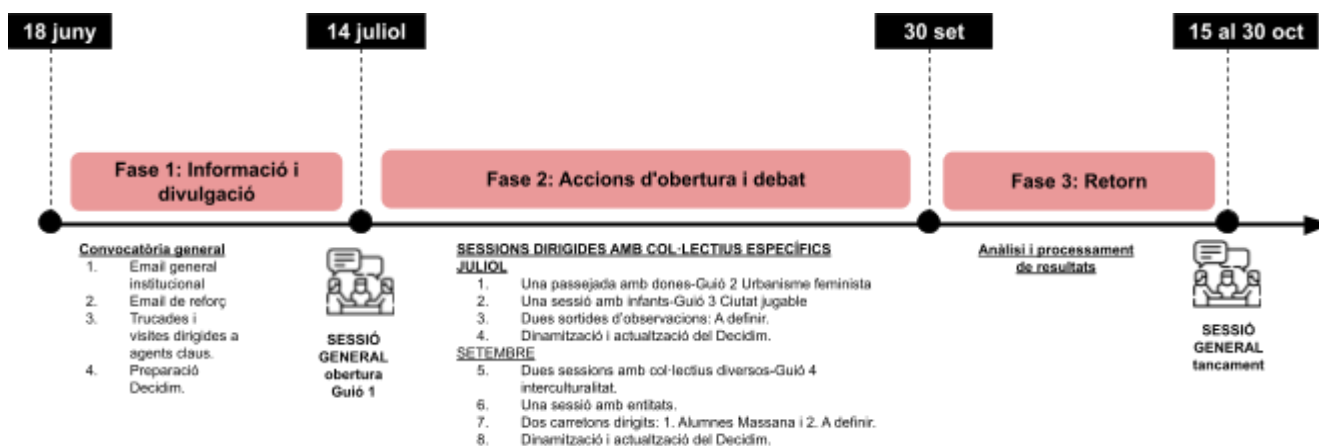
En aquesta fase es va arribar a diversos col·lectius amb l'objectiu de recollir les seves veus i integrar-les al contingut inicial. Així les activitats dutes a terme van ser:

1. **El 21 de juliol un recorregut amb dones diverses** amb el suport de l'Associació intercultural Diàlegs de dones.
2. **El 07 de setembre un taller amb la infància**, amb el suport de l'Associació esportiva Ciutat Vella.
3. **El 27 de setembre una sessió/carretó amb famílies diverses** del Raval amb el suport del servei de mediació del Districte de Ciutat Vella.
4. **El 29 de setembre un taller amb l'alumnat de l'Escola Massana**.
5. **El 30 de setembre un focus group amb joves del Casal del Raval** a prop dels Jardins del Doctor Fleming.
6. **El 30 de setembre dues sessions / carretons amb restauradors i comerciants** del voltant dels espais, amb col·laboració de l'Eix comercial del Raval.
7. **El 01 d'octubre una sessió/carretó amb famílies diverses** del Raval amb el suport del servei de mediació del Districte de Ciutat Vella.
8. **El 01 d'octubre una sessió/carretó amb la Tancada Migrant** presents a la plaça la Gardunya.
9. **El 04 d'octubre una entrevista amb una representant de Concilia Raval**.

FASE 3: Retorn per retrobar-nos amb totes les persones participants i revisar els resultats

10. **Taller ciutadà amb totes les persones participant, el Districte i l'equip redactor.**

Esquema participatiu:

2. RESUM DE LES ACCIONS REALITZADES

- **Sessió presencial amb les entitats i ciutadania.** 14 juliol¹.

Es va realitzar una sessió presencial, per treballar col·laborativament amb representants i entitats dels agents vinculats als dos espais, una estructura de temes que ens ajudaran a construir la base de continguts de tot el procés (diagnòstic i propostes). Aquests temes es van estructurar en 4 eixos: *Connectivitat i accessibilitat, Usos i gestió, Espai físic, imatge i confort, i Natura i sostenibilitat*. En aquests eixos es van recollir les problemàtiques i propostes aportades per les entitats i veïns/es, i a més serà el marc de contingut per ampliar les propostes amb els diversos col·lectius en la següent fase.

Participació: Van participar un total de **21 persones: 13 dones i 8 homes**. 12 d'entre 25 i 44 anys, 6 d'entre 45 i 64 anys, 3 majors de 65 anys aproximadament i una nena. La majoria d'origen català i una dona d'origen marroquí.

Propostes: 107

- **Recorregut amb dones diverses.** 21 de juliol².

¹ En [l'acta de la sessió](#), penjat al Decidim.Barcelona s'explica la dinàmica de treball concreta i es resumeixen els debats i resultats.

²També es pot trobar aquesta informació detallada en [l'acta del recorregut](#) al Decidim.

Aquesta sessió es va dirigir especialment a les dones d'origen divers del barri. Algunes de Pakistan, Índia, Sud-àfrica vinculades a l'Associació Diàlegs de dones del Raval i a més dues dones veïnes catalanes de la plaça La Gardunya. Totes les participants i les dinamitzadores vam reflexionar sobre el confort i la seguretat dels dos espais a més d'observar les seves mancances i possibilitats in situ. Des d'aquesta perspectiva es van recollir propostes de millora referides principalment a l'espai de jocs. Una de les idees principals i interessants de les intervencions va ser la proposta de fer del joc un espai més fluid, accessible, més ampli, segur i principalment que habiliti espais complementaris integrats a aquesta zona per l'ús de les mares. Es demana que l'espai sigui dissenyat amb un enfocament familiar i no especialitzat únicament pels infants. A més van identificar els problemes d'il·luminació i espais poc accessibles als jardins del Doctor Fleming en relació amb la Biblioteca Sant Pau, el poc pràctic de les cadires de la plaça La Gardunya i els problemes de salubritat i seguretat per la presència contínua de persones indigents. Demanen millorar el paviment, mobiliari així com instal·lar uns lavabos públics.

Participació: Van participar un total de **8 dones**, d'entre 25 i 44 anys. Origen de les persones participants: Pakistan, Índia, Sud-àfrica i Catalunya.

Propostes: 42

- **Recorregut amb l'infància.** 07 de setembre³.

Aquesta sessió va estar dirigida especialment als infants. Es va treballar amb l'Associació esportiva Ciutat Vella. Els i les infants van explorar els dos espais per identificar les seves mancances i possibilitats des de la seva mirada. La perspectiva de l'espai que van tenir els infants no es restringí a especialitzar el joc en espai, ells i elles veuen tots els elements de l'espai (paviment, pintades, murs, mobiliari, vegetació, etc) com potencials elements pel joc.

És així que entre tot el que es va observar, els i les infants reclamen grans espais oberts, com una bona part de la plaça de la Gardunya, on poder desenvolupar molts altres tipus de jocs lliures i activitats amb amics. Per això, una possibilitat és més que instal·lar elements específics i permanents pel joc, es poden adaptar el paviment i el mobiliari amb un criteri d'afordabilitat perquè siguin flexibles per l'ús del joc.

Malgrat això, per poder jugar amb llibertat i seguretat demanen una major restricció de pas als vehicles que actualment creuen la plaça de la Boqueria.

---

³També es pot trobar aquesta informació detallada a [l'acta de la sessió](#) al Decidim.

D'altra banda, han apreciat molt positivament la diferència de paviments entre les dues places: la terra (sauló) de Dr. Fleming, més natural i més apte per algunes activitats, i el paviment de pedra de la Gardunya, més adequat per a d'altres.

Així mateix, demanen més verd (potser no molts més arbres, però sí plantes, arbustos, flors) i més bancs on poder seure: a Dr. Fleming perquè pràcticament no n'hi ha i a la Gardunya perquè estan molt bruts, sobretot per excrements d'ocells i, per tant, per manca de neteja.

Finalment, i vinculat amb l'últim punt, creuen necessària un major manteniment, neteja regular de la plaça i de tots els seus racons i elements de mobiliari i, fins i tot, uns lavabos públics.

Participants: Van participar un total de **10 infants**, d'entre 4 i 10 anys. Gènere: 8 nenes i 2 nens.

Propostes: 35

- **Sessió carretó amb famílies diverses.** 27 de setembre⁴.

Aquesta sessió estava dirigida especialment a les famílies d'origen divers, principalment van assistir mares amb els/les seus fills/es. Van participar dones de Bangladesh i de Pakistan amb el suport de les mediadores del Districte en la tasca de traducció i suport. Entre altres temes, es va aportar una idea molt creativa, la de generar jocs que integrin a la mare i fills, jocs dissenyats perquè elles puguin jugar juntes amb els seus i seves fills/es, es a dir uns jocs més amplis i per a tota la família. També aquesta varietat de jocs pot incloure jocs amb reptes intel·lectuals, educatius i adaptats a la diversitat d'infants (condició física, edat, etc).

Participants: Van participar un total de **9 dones**, d'entre 25 i 50 anys. Origen de les persones participants: Bangladesh i Pakistan.

Propostes: 39

---

⁴També es pot trobar aquesta informació detallada Document resum del recorregut al Decidim.

- **Taller amb l'alumnat de l'Escola Massana.** 29 de setembre⁵.

Aquesta sessió estava dirigida especialment un grup de 30 alumnes del batxillerat artístic de l'escola, joves entre 16 i 18 anys acompanyats de la seva tutora. Es va realitzar una exploració conjunta per a identificar els punts forts i febles de la plaça, després un debat sobre els resultats i finalment en uns dibuixos es van recollir les seves propostes de millora de l'espai, però també de com la seva escola es pot relacionar amb l'espai i el barri. Va trencar la imatge del jove que li agrada estar a terra, ja que el problema més gran identificat és el que ells i elles no troben en la plaça espais i mobiliari adients per asseure's i gaudir en grup. Així també es proposa que algunes classes i exposicions es puguin fer en la plaça.

Participants: Han participat a la sessió el grup 6 de segon de batxillerat de l'escola Massana i la seva tutora: un total de **30 adolescents**, d'entre 16 i 18 anys.

Propostes: 106

- **Focus Grup de Joves del Casal del Raval.** 30 de setembre⁶.

Aquesta sessió estava dirigida especialment un grup de 5 joves usuaris del Casal del Raval que es troba a prop dels Jardins del Doctor Fleming. Els i les joves entre 18 i 20 anys no utilitzen aquests espais, a la sortida del Casal se'n van a casa, tampoc ven que siguin espais atractius per ells/es. Tot així van proposar introduir alguns petits espais polivalents d'esports com taules de ping-pong, cistella de bàsquet, etc. Aquest mobiliari faria atractiu l'espai. Sobretot van prioritzar el problema del sensellarisme, van dir que el Districte hauria d'abordar aquest tema com prioritari.

Participants: **5 joves**. 1 dona i 4 homes.

Propostes: 15

- **2 sessions/entrevistes a comerciants i restauradors del voltant.** 30 de setembre⁷.

Aquesta sessió estava dirigida especialment a recollir la veu del sector comercial. Mitjançant l'Eix comercial del Raval es va visitar als comerços de: El Mendizabal, Llibreria set vides, Restaurant Bacaro i Bar restaurant Superclassic. Entre les propostes recollides el punt fonamental es que la ciutat, els veïns/es i el Districte vegi i reconegui al comerç local com veïns del barri, ja que són gent que passa la major part de la seva vida en el lloc, i a més són agents claus per a la

⁵També es pot trobar aquesta informació detallada Document resum del taller al Decidim.

⁶També es pot trobar aquesta informació detallada Document resum del taller al Decidim.

⁷També es pot trobar aquesta informació detallada Document resum del taller al Decidim.

dinamització i pacificació dels espais públics. En aquest marc, van proposar millores d'accessibilitat i sanitàries de l'espai a prop de la Gardunya, però el més interessant és la seva proposta de la seva implicació en generar activitats culturals, esportives, gastronòmiques en la plaça de La Gardunya en col·laboració amb la resta d'agents de l'espai. Són idees que ja estan iniciant en xarxa amb altres agents i per tant demanem un espai per poder canalitzar i generar sinergies amb la resta d'entitats i agents de l'àmbit.

Participants: Eix comercial del Raval, El Mendizabal, Llibreria set vides, Restaurant Bacaro, Bar restaurant Superclassic.

Propostes: 32

- **Sessió carretó amb famílies diverses, segona sortida.** 01 d'octubre⁸.

Aquesta sessió estava dirigida especialment a les famílies d'origen divers, van assistir mares amb els/les seus fills/es de Filipines i Marroc amb el suport de les mediadores del Districte en la tasca de traducció i suport. Els temes més esmentats van ser el de la sensació d'inseguretat i males condicions sanitàries de l'espai, a més dels problemes d'accessibilitat i poc ordre de cotxes i motos. Proposen també que els jocs d'infants es complementi amb espais lúdics pels adults.

Participants: Van participar un total de **4 dones**, d'entre 25 i 50 anys. Origen de les persones participants: Marroc i Filipines.

Propostes: 37

- **Sessió carretó amb transeünts de l'espai i amb la Tancada migrant.** 01 d'octubre⁹.

Aquesta sessió estava dirigida a la gent "de a peu" dels espais i especialment al col·lectiu de persones que actualment estan ocupant com habitatge part d'un edifici d'una de les façanes de la plaça de La Gardunya. Aquest col·lectiu actualment té moltes dificultats en serveis bàsics com llum, aigua. Tot això comenten que abans de la pandèmia van fer algunes activitats a la plaça. Manifesten que el problema principal de la plaça és la insalubritat, inseguretat i molta gent al carrer que genera alguns problemes, demanen que no es posi a tots en el mateix sac. Entre altres propostes, es va destacar promoure un pla d'ocupació per a reforçar la neteja de la plaça implicant

---

⁸També es pot trobar aquesta informació detallada Document resum del taller al Decidim.

⁹També es pot trobar aquesta informació detallada Document resum del taller al Decidim.

a gent sense treball de la Tancada migrant, i a més organitzar brigades veïnals per complementar la neteja del lloc. També es presenten com potencial dinamitzador d'activitats culturals a la plaça.

Participants: Van participar un total d'11 homes, 40 anys. Origen de les persones participants: Pakistan. 1 nen 11 anys Pakistan. 3 dones entre 18 i 22 anys 1 home entre 18 i 22 anys origen estat espanyol. 2 dones entre 18 i 25 anys origen fora de l'estat espanyol.

Usuaris de la Tancada Migrant: 1 home 65 anys origen latino, 1 home 30 anys origen latino, 2 homes 20-30 anys origen africà, 1 home entre 40 i 45 anys origen Magreb, 1 home 30 anys origen Magreb, 1 dona 25 anys origen Magreb, 1 dona entre 35 i 40 anys origen Magreb. 1 home 60 anys origen magrebí.

Propostes: 43

- **Entrevista amb representant de Concilia Raval.** 04 d'octubre¹⁰.

Aquesta sessió estava dirigida especialment a recollir l'experiència i prospecció realitzada per les tècniques de Concilia raval sobre els espais públics del barri en relació a l'infància. El més important de l'entrevista va ser l'enfocament que cal tenir per generar espais públics de qualitat on la infància, com un agent més, pugui gaudir sense exclusió. Per tant, en aquest sentit, es va dir de trencar l'idea dels espais infantils com espais vallats, limitants i definits des de la mirada dels adults. Cal generar condicions en el context i el mateix espai per generar espais potencialment jugables, flexibles i amb solucions creatives que no generin exclusivitat d'algun mobiliari o espai per un col·lectiu en concret. A més s'emfatitza en que perquè els processos participatius amb els infants sigui real, cal que estigui en una avaluació constant post obra. La participació dels infants no ha de ser clientelar ni puntual, sinó un procés d'aprenentatge i transformació constant de l'espai.

Participants: 1 tècnica.

Propostes: 21

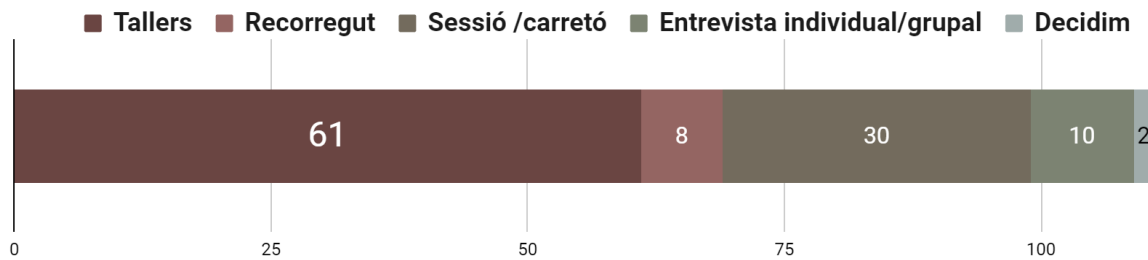
¹⁰També es pot trobar aquesta informació detallada Document resum del taller al Decidim.

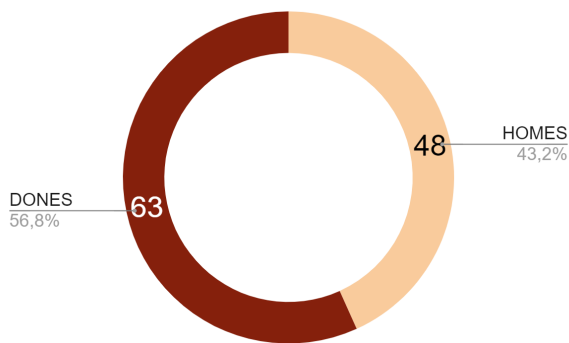
3. PARTICIPACIÓ

3.1. Xifres globals del procés

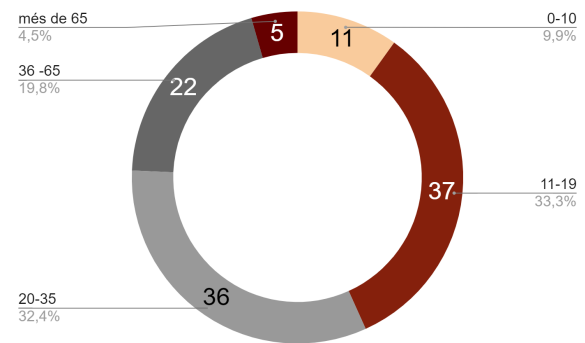
S'hi han comptabilitzat un total de **111 participacions**, en els diferents espais de participació.

La distribució de les persones participants per gènere i edat ha sigut la següent: maor participació de les dones. Així també la major quantitat de gent participant tenen entre 11 i 35 anys.

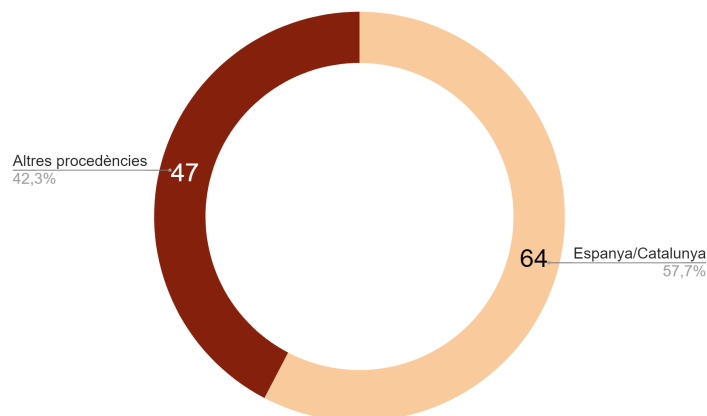

Gràfic de distribució per gènere

Gràfic de distribució per edats

També s'ha volgut observar la procedència de les persones participants, amb l'objectiu de poder avaluar si el procés responia a la diversitat cultural del barri. Es pot observar com un 42,3 % de les persones participants se identificaba d'altres procedències, principalment de Pakistan, Bangladesh, Filipines, Índia, Marroc, d'origen latino, africà.

Gràfic de distribució per procedència

3.2. Llistat d'agents participants

En el procés s'ha comptat amb la participació d'aproximadament **22 entitats, serveis municipals i comerciants o representants de projectes del districte** i **75 de les persones** que han participat eren representants, participants o usuàries d'aquestes entitats.

Entitats o col·lectius	Equipaments i serveis	Comerciants i empreses
1. AAVV del Raval	10. Biblioteca Sant Pau i Santa Creu	17. Associació de comerciants de la Boqueria
2. Xarxa Veïnal del Raval	11. Impulsem Raval	18. Eix comercial del Raval
3. Plataforma veïns La Gardunya	12. Casal del raval	19. El Mendizabal
4. Associació El Jardinet dels Gats	13. Concilia Raval	20. Llibreria set vides
5. La Perla 29	14. L'escola Massana	21. Restaurant Bacaro
6. Anarco-veganos Barcelona	15. Diàleg de dones del Raval	22. Bar restaurant Superclassic
7. Associació de dones marroquines a Catalunya	16.	
8. Associació esportiva Ciutat Vella		
9. La Tancada migrant		

4. VALORS I FONAMENTS DE LA PROPOSTA

Aquest projecte de la millora dels Jardins del Doctor Fleming i la plaça de La Gardunya té uns criteris i valors que determinen el punt de partida de qualsevol intervenció futura. Aquests valors han sigut ratificats i validats per a les persones participants del procés de participació.

Veïnificació dels Jardins del Doctor Fleming i la plaça de La Gardunya¹¹. "Potenciar en els Jardins del Doctor Fleming i la plaça de La Gardunya, dinàmiques de joc i estada intergeneracional i accessibles marcades pel model de ciutat jugable. Així mateix posar la mirada específica en implementar un urbanisme que posi la vida de la persona al centre, incloent-hi i integrant les diversitats socials, econòmiques, culturals pròpies del barri.

"Es vol que aquests espais esdevinguin en llocs amb un caràcter, dinàmica i imatge veïnal i familiar.

"Es vol que el projecte respongui a la realitat de les persones que l'habiten i les seves problemàtiques socials i no únicament a la seva imatge".

"Es vol que el projecte integri tots els espais, que es pensi en les dues places (fins i tot la plaça Canonge Colom) com una unitat i ecosistema coherent".

"Es vol que aquests espais recuperin la seva dignitat".

5. EIXOS, TEMES I PROPOSTES CIUTADANES

5.1. TRACTAMENT DE LES APORTACIONS

Totes les aportacions recollides s'organitzen en la següent estructura d'Eixos. A partir d'aquesta estructura, en cada Eix es farà: 1. Una síntesi general de la seva diagnosi. 2. Un quadre amb el detall de les propostes indicant el col·lectiu o agent al que li correspon. 3. Unes conclusions identificant les propostes claus, les quals aglutinen major diversitat d'agents, tenen major impacte i són més transversals a tot l'àmbit.

111 persones han fet 477 aportacions en 10 espais/eines de participació.				
EIXOS				
CONNECTIVITAT I ACCESSIBILITAT	USOS I GESTIÓ	ESPAI FÍSIC, IMATGE I CONFORT	NATURA I SOSTENIBILITAT	CO-GESTIÓ I SEGUIMENT
TEMES	TEMES	TEMES	TEMES	TEMES
RELACIÓ AMB L'ENTORN MOBILITAT ACCESSIBILITAT	USOS PROGRAMA D'ACTIVITATS SENSELLARISME, INDIGÈNCIA I DROGODEPENDÈNCIA COMERÇ DINAMITZADOR SALUBRITAT	ESPAIS I ZONES FAÇANES MOBILIARI JOCOS D'INFANTS INSTAL·LACIONS	ARBRES I VEGETACIÓ SÒL I PAVIMENTS ELEMENTS I INSTAL·LACIONS	ESPAIS DE SEGUIMENT FER XARXA IMPLICACIÓ CIUTADANA COMUNICACIÓ

¹¹ Fonts: proposta inicial del Districte i comentaris generals de les sessions

5.2. CONNECTIVITAT I ACCESSIBILITAT

Aquest eix es refereix a la relació dels dos espais amb el seu entorn urbà i edificis proper, no únicament la seva relació física sinó també d'ús i fluxos de gent. A més aborda els temes de mobilitat i accessibilitat.

4.2.1. Diagnosi: síntesi general de la problemàtica

Aquests dos espais es troben "amagats" i desconnectats amb el seu entorn, principalment amb els equipaments del voltant com la Biblioteca Sant Pau, el Teatre, La Boqueria (façana poc amable i sense ús pròxim cap a la plaça), els punts verds, les escoles, casals del voltant, etc. A més la poca activitat en els baixos (espais tancats, sense activitat i poc permeables) deixa a les places en un estat d'aïllament. Aquesta situació és més problemàtica en la plaça de La Gardunya-PG.

També hi han greus problemes d'accessibilitat pels tipus de paviment, el seu mal estat (exemple la zona de la plaça Canonge Colom i les zones residuals dels Jardins del Doctor Fleming-JDF), per les barreres arquitectòniques (pilones, vorades, voreres estretes, espais en desús). Així també, el trànsit de vehicles de gran dimensió, aparcaments de les motos sense permís, invasió de la mobilitat a les voreres, els cotxes que passen a velocitat i els problemes d'accessos a l'aparcament dels edificis VPO, generen una sensació de descontrol, d'inseguretat, soroll i d'incomoditat pel veïnat, pels comerços i pels usuaris dels dos espais. En general hi ha una sensació de desordre i desconnexió d'usos, principalment en els JDF.

4.2.1. Propostes dels diversos agents

S'assenyala en gris a l'agent o col·lectiu que ha fet la proposta

		COMUNITAT D'AGENTS VEÏNALS CLAUS PER IMPULSAR EL PROCÉS DE VEÏNIFICACIÓ DELS DOS ESPAIS						
TEMES	PROPOSTES	ENTITATS, EQUIPAMENTS I VEÏNAT	DONES DIVERSES	COMERÇOS	INFANTS I CONCILIA RAVAT	JOVES	ESTUDIANTS MASSANA	TANCADA MIGRANT
		Taller Ciutadà 1	3 Sessions	2 Entrevistes	1 Taller i 1 entrevista	1 Focus group	Taller	1 Entrevista
Plaça de La Gardunya								
Mobilitat	Resoldre els problemes d'accés a l'aparcament de l'edifici d'habitatges VPO.							
	Ancoratges de bicicleta al costat del mercat.							
Connexió amb l'entorn	Connectar i "Obrir" la Massana a la plaça: activitat / façana permeable / vincle amb entitats.							
	Connectar la Boqueria a la plaça: Activar els locals de la façana / afavorir negocis i ofertes de proximitat pel barri / fer una façana més amable.							
	Activar l'espai de la part baixa de l'edifici VPO i vincular-lo a la dinamització de la plaça.							
Jardins del Doctor Fleming								
Mobilitat	Re-ordenar la mobilitat i eliminar barreres arquitectòniques.							

	Deixar més espai de pas pels vianants i reduir al mínim l'accés dels cotxes.						
	Intervenir en la regulació dels aparcaments de motos						
Transversal als dos espais							
Mobilitat	Mesures per disminuir el trànsit i velocitat dels cotxes.						
	Canviar la senyalització de motos de la plaça Canonge Colom (cal posar-la més cap a carrer Hospital).						
	Treure l'aparcament de bicicletes de Canonge Colom (actual cementiri de bicicletes).						
Accessibilitat	Estudi de l'accessibilitat i millora de l'estat i practicabilitat del paviment dels dos espais.						
	Reforma del paviment de Canonge Colom, té problemes d'accessibilitat i La tapa (xapa) del desguàs genera caigudes.						
	Fer una rampa de connexió dels jardins amb la biblioteca						
Connexió amb l'entorn	Connectar la Biblioteca als Jardins i a la plaça La Gardunya: intervenció física / instal·lació d'una bibliomòbil / col·locació d'unes gandules.						
	Senyalitzar i donar major visibilitat a tots els equipaments i patrimoni de l'entorn. Utilitzar cartells, banderoles, etc.						

4.2.2. Temes claus

1. Connexió dels dos espais amb la Massana, la Boqueria i la Biblioteca Sant Pau Santa Creu, tant en l'àmbit físic com d'activitats que es relacionin amb l'espai públic.
  - a. La Massana: tant les entitats com la mateixa Massana tenen la voluntat de generar activitat que relacioni aquesta institució amb la plaça La Gardunya.
  - b. La Boqueria: les entitats consideren clau que la façana de la Boqueria es replantegi amb relació a la plaça de La Gardunya, mitjançant de comerços de proximitat pel barri i amb una imatge més permeable cap a l'exterior.
  - c. La connexió de la Biblioteca amb els espais en qüestió està prevista en el projecte original, però no s'ha executat. Tot així la direcció d'aquest equipament té la voluntat de generar activitat que es relacioni amb els dos espais.
2. Reordenar la mobilitat i eliminar barreres arquitectòniques en els Jardins del Doctor Fleming, així

com prioritzar al vianant i regular els aparcaments de les motos, són propostes en les quals coincideixin les entitats, els comerços i les dones diverses participants. A més quasi tots els agents demanen que circulin menys cotxes i amb baixa velocitat.

- Una altra proposta amb molta coincidència és l'estudi més precís dels problemes d'accessibilitat i mal estat dels paviments, així com de les barreres arquitectòniques existents. D'aquesta manera demanen que generar espais accessibles ha de ser una prioritat en la intervenció.
- Els comerciants i algunes entitats manifesten intervenir en la plaça Canonge Colom, ja que té greus problemes d'accessibilitat, mal estat del paviment i mobiliari urbà.

5.3. USOS I GESTIÓ DE L'ESPAI PÚBLIC

Aquest eix aborda els temes referits als usos, activitats, així com als temes o problemàtiques socials existents. També es tracten els temes de serveis i manteniment de l'espai públic.

4.3.1. Diagnosi: síntesi general de la problemàtica

Segons les persones participants, el problema principal d'aquests espais, principalment la plaça de La Gardunya, és la incursió de dos col·lectius que ocupen i monopolitzen aquests espais: els turistes (amb un ús més intensiu abans de la pandèmia) que utilitzen la plaça com "menjador" i col·lapsen l'espai; i els indigents, persones consumidores de drogues, amb problemes de salut mental i alguns sense llar amb actituds incíviques constants. El veïnat se sent expulsat i exclòs de l'espai. Aquest és el nucli de la problemàtica dels usos de l'espai, ja que genera un alt índex d'incivisme, insalubritat, problemes de seguretat i limitació d'altres usos en aquests dos espais. Així el nivell d'insalubritat és bastant alt, sumat als mals olors i brutícia constant. Tot així, hi ha un potencial important d'agents al voltant d'aquests llocs que són potencials dinamitzadors pel canvi de dinàmiques d'aquests espais, però actualment no hi ha eines que puguin potenciar i articular aquest capital social. Aquest és un punt clau per iniciar un procés de recuperació de la plaça La Gardunya i els Jardins del Doctor Fleming amb altres usos i activitats. Tots els col·lectius participants, veïns/es, entitats, comerciants, equipaments, etc., tenen la voluntat d'organitzar activitats que regenerin aquest espai, el que cal és un agent dinamitzador que doni suport i acompanyi aquest procés de canvi.

4.3.2. Propostes dels diversos agents

S'assenyala en gris a l'agent o col·lectiu que ha fet la proposta

TEMES	PROPOSTES	COMUNITAT D'AGENTS VEÏNALS CLAUS PER IMPULSAR EL PROCÉS DE VEÏNIFICACIÓ DELS DOS ESPAIS						
		ENTITATS, EQUIPAMENTS I VEÏNAT	DONES DIVERSES	COMERÇOS	INFANTS I CONCILIA RAVAL	JOVES	ESTUDIANTS MASSANA	TANCADA MIGRANT
		Taller Ciutadà 1	3 Sessions	2 Entrevistes	1 taller i 1 entrevista	1 Focus group	Taller	1 Entrevista
Plaça de La Gardunya								
Comerç dinamitzador	Integració dels bars com dinamitzadors de l'espai: equilibri segons la seva oferta i tipus de públic / que es prioritzí al veïnat com públic objectiu.							
	Introduir alguna terrassa (bar) a la plaça, prèvia conciliació amb el veïnat i equilibri de tipus d'usuaris.							
	Botigues destinades als infants, com							

	ara menjar i dolços									
Jardins del Doctor Fleming										
USOS	Caldria tenir un espai delimitat per a gossos.									
	Ampliar els usos familiars i dels infants									
Transversal als dos espais										
Drogodependència, sensellarisme, indigència	Abordar el problema de la gent indigent, sense llar, drogodependents, persones amb malalties mentals, prostitució, etc.									
	Reforçar el treball de mediació i intervenció social.									
	Augmentar elements dissuasius i major vigilància.									
Programa d'activitats regeneradores dels espais	Programa d'activitats que impliqui agents dinamitzadores: Entitats i associacions, la Biblioteca, La Massana, La Boqueria, La Perla 29, al Districte, els restauradors, les AAV, la Xarxa, Escoles i casals del voltant, etc.									
	Mercats, mercadillos i fires culturals i gastronòmiques.									
	Obrir les portes de les exposicions de la Massana als veïns i a les diferents entitats del barri per tal de fer conèixer al barri les mostres d'art de l'escola / fer classes a la plaça / Instal·lacions a la plaça.									
	Exposicions d'art, llibres, artistes del raval, teatre social, música, xerrades, formació. etc									
	Activitats infantils i familiars.									
	Activitats esportives.									
	Activitats socials: petits concerts, cinema, esmorzars populars, etc.									
	Cal plantejar polítiques que incentivin al petit comerç implicar-se en aquestes activitats. Per exemple estalvi de taxes o impostos.									
	Salubritat	Abordament dels problemes de neteja, salubritat i manteniment dels espais.								
		Conciliar entre veïns i restauradors els horaris per preveure possibles conflictes pel soroll								

4.3.3. Temes claus

1. Tots i totes consideren que cal abordar com a prioritats les problemàtiques de la gent indigent, sense llar, drogodependents, persones amb malalties mentals, prostitució, etc. En la gent participant, hi ha dos models d'enfocament aquest problema: un referit a intervenir des de la intervenció i integració social i un altre que proposa mecanismes de dissuasió i major vigilància. Cal que aquestes dues visions es complementin.
2. Els bars i comerços entrevistats tenen la disposició implicar-se en dinamitzar l'espai per generar un canvi d'usos, així com dialogar amb els veïns/es per arribar a llocs comuns pel que fa a una bona convivència. Per part d'algunes entitats també manifesten que cal que aquests agents s'integrin a l'ecosistema veïnal, però que es tingui en compte l'equilibri i tipus de clients per no saturar l'espai amb l'afluència únicament de turistes.
3. Tots i totes coincideixen en donar als dos espais usos familiars i veïnals.
4. La proposta amb major coincidència i voluntat d'implicació en la seva concreció, és generar sinergies entre les diferents entitats, equipaments, comerços, etc., per a la coordinació d'activitats culturals, socials, esportives, gastronòmiques, etc. de caràcter familiar, que inicien un procés de canvi d'usos en els dos espais. Les propostes recollides són les següents:
  - Per part de les entitats i veïnat
    - Fomentar els mercats i fires a l'espai públic: cal implicar a la Boqueria i altres espais per ocupar la plaça amb aquestes activitats. Fomentar el comerç de proximitat, de barri, etc. A més es poden organitzar fires d'artesania, de la cervesa artesana, etc.
    - Implicar a l'escola de disseny Massana per a l'ocupació de la plaça amb activitats, exposicions, etc.
    - Dinamització d'activitats i espectacles a l'aire lliure de caràcter socioculturals, infantils i familiars: cal implicar a les entitats vinculades a aquests espais, entitats del barri, a la Biblioteca, a l'espai La Perla 29, al Districte, etc.
    - Es podria fer activitats de dinamització de l'espai com "mercadillos" o similars que puguin passar de manera recurrent.
    - Estaria bé que es creessin espais diversos per activitats per a adults.
    - Es podria parlar amb l'escola Massana perquè facin servir la plaça de la Gardunya com classes docents i espai expositiu i esdeveniment d'activitat.
    - Plantejar una dinamització compartida entre l'ajuntament i els equipaments de l'entorn: escola Massana, mercat de la Boqueria, biblioteca, Perla 29, la capella (sala d'art jove), La virreina, centre de la imatge, etc.
  - Per part dels equipaments participants
    - La Biblioteca Sant Pau-Santa Creu, proposa potenciar la relació amb la biblioteca amb la instal·lació d'una bibliomòbil a l'espai públic i la col·locació d'unes gandules.
    - L'escola Massana proposa: Classes de dibuix al natural; classes d'altres matèries: anglès, català, tutoria; art mural a les façanes de la plaça, en especial demanen poder pintar de forma autoritzada la façana de l'antic hospital de la Santa Creu; exposar treballs de curs realitzats pels alumnes a la plaça de la Gardunya; fer instal·lacions artístiques efímeres; senyalitzar les exposicions interiors amb rètols al carrer per apropar l'art de l'escola al públic en general; realitzar exposicions a la plaça.
  - Per part dels comerciants i restauradors contactats:
    - Fira del llibre cada setmana a la plaça de La Gardunya. Aquesta iniciativa està en marxa per part de diverses llibreries independents del barri com: La Panafricana, Set Vides, Tupinada, Fatbottom, CNT i Llibreria LGTBI. A més aquesta iniciativa vol vincular a més entitats com l'AV del Raval. L'objectiu és donar una dinàmica cultural a la plaça de la Gardunya i potenciar a les seves llibreries de proximitat. Una referència és la fira del llibre del Mercat Sant Antoni.

- Activitats culturals a la plaça de La Gardunya: es proposa portar activitats que promocionin als artistes i escriptors del barri. Fer presentacions de llibres, exposicions d'artistes, itineraris, xerrades. El barri té una diversitat d'artistes que podrien ser uns agents importants que aportin al canvi d'imatge de la plaça i del barri. Una referència són les activitats que va realitzar la llibreria set vides en el carrer de Riera baixa (la seva antiga ubicació).
  - Mobiliari i condicions adients a la plaça per a la realització d'activitats: cal tenir punts de llum, elements que donin ombra, més vegetació, un lavabo públic.
  - Incentius: Cal plantejar polítiques que incentivin al petit comerç implicar-se en aquestes activitats. Per exemple estalvi de taxes o impostos amb la condició que s'impliqui en l'organització d'aquests tipus d'activitats. També cal generar una col·laboració entre Ajuntament i petits comerços per a l'autoorganització d'aquestes activitats.
  - Es té un projecte a desenvolupar en xarxa amb més agents. Els comerços i restauradors de l'Eix comercial presents al voltant de la plaça La Gardunya, estan predisposats en invertir el seu temps i treball per generar un canvi de dinàmiques en la plaça mitjançant l'organització d'activitats pel veïnat. Com primer pas proposen: Organitzar un torneig d'escacs (jocs silenciosos), un torneig de pàdel i a més espais per cuiners famosos (ells tenen els contactes). Aquestes activitats es poden vincular amb el Casal d'infants o altres entitats del barri amb les que es podria organitzar aquest esdeveniment.
  - Es poden organitzar esmorzars a preus populars a la plaça. Això es podria vincular amb la gent de la Massana que utilitza l'espai des dels matins.
5. Incrementar el servei de neteja i manteniment és altra proposta demanada per tots els/les agents. Des de la Tancada migrant es proposa implementar un pla d'ocupació amb la gent sense treball de la Tancada o de la plaça per reforçar la neteja, també proposen fer brigades veïnals per reforçar la neteja en jornades conjuntes de neteja.
6. El tema del soroll i horaris de les terrasses, és un tema que els restauradors contactats estan disposats a dialogar amb el veïnat per trobar solucions creatives i que equilibrin les necessitats de tots/es, el que requereixin són espais per fer efectiu aquest diàleg.

5.4. ESPAI FÍSIC, IMATGE I CONFORT

En aquest eix es presenta el contingut referit a les condicions físiques dels espais, és a dir, els espais, el mobiliari, les instal·lacions, les façanes i tots els elements que constitueixen la part tangible i per tant la imatge dels llocs.

4.4.1. Diagnosi: síntesi general de la problemàtica

Els dos espais en qüestió es troben en un estat de degradació física important, el primer, els Jardins del Doctor Fleming, pateixi d'una desorganització d'espais que genera barreres entre unes i altres usos, baixos índexs de confort, conflicte d'usos, i la generació d'espais residuals, infrautilitzats i desangelats. L'espai de jocs té poca presència d'infants per les actuals condicions precàries, per la degradació dels jocs (brutícia), tipus de paviment, per la falta de mobiliari i relació amb els altres espais. Les façanes estan degradades, el soroll és un problema així com la poca o nul·la il·luminació a la nit.

Així també el segon espai, la plaça de La Gardunya pateix d'una discordança entre la seva configuració física i les dinàmiques socials existents. Els bancs són valorats negativament per tots els col·lectius participants, els petits racons de la plaça també es consideren negatius perquè potencien usos incívics i insalubres per col·lectius sense llar. Així també aquesta plaça, en el seu estat actual, té molts problemes d'asolellament per la falta d'ombra, aquesta condició, més els problemes de neteja genera uns espais amb problemes de confort, salubritat i seguretat.

4.4.2. Propostes dels diversos agents

TEMES	PROPOSTES	COMUNITAT D'AGENTS VEÏNALS CLAUS PER IMPULSAR EL PROCÉS DE VEÏNIFICACIÓ DELS DOS ESPAIS						
		ENTITATS, EQUIPAMENTS I VEÏNAT Taller Ciutadà 1	DONES DIVERSES 3 Sessions	COMERÇOS 2 Entrevistes	INFANTS I CONCILIA RAVAL 1 Taller i 1 entrevista	JOVES 1 Focus group	ESTUDIANTS MASSANA Taller	TANCADA MIGRANT 1 Entrevista
Plaça de La Gardunya								
Espai i zones	Generar més espais d'ombra a la plaça							
Espai i zones	Propostes que afegeixen espais reglamentaris on fer art de carrer. Es proposa el mur de l'hospital de la Santa Creu, també es proposa delimitar un espai al terra de la plaça on fer art de carrer.							
Façanes	Fer una façana més permeable de la Boqueria cap a la plaça.							
	Recuperar la façana de la biblioteca que dona a la plaça.							
	Vegetació a la façana de la Massana.							
Mobiliari	En la plaça Canonge Colom, sota La Gardunya, els contenidors cal ressituar-los, no funciona la ubicació actual ni l'anterior.							
	Millorar el sistema de bancs de la plaça. Actualment no funcionen.							
	Propostes que generen nous espais on seure: graderies, més bancs, taules de pícnic							
	L'alumnat de la Massana pot produir dissenys de mobiliari urbà mòbils per poder treure a la plaça i fins i tot coproduir dissenys que es poguessin implantar de forma definitiva							
Instal·lacions	Instal·lar alguna font d'aigua							
Jocs d'infants	Espais oberts pel joc: més que instal·lar elements específics i permanents pel joc, es poden adaptar el paviment i el mobiliari amb un criteri d'afordabilitat perquè siguin flexibles per l'ús del joc							
	Elements efimers pels jocs d'infants.							
Jardins del Doctor Fleming								
Mobiliari	Més bancs per a la gent disposats de manera que facilitin la conversa entre mares/famílies.							

	Zona d'estada per a gent gran: mobiliari, màquines d'exercicis, elements atractius per ells/es, etc.								
	Zona amb mobiliari per a la patinet o bicicleta								
	Taules de ping-pong i altres jocs de taules com escacs								
Espai i zones	Re-organitzar l'espai per harmonitzar la mobilitat, les terrasses i els jocs d'infants.								
	Recuperació i tractament dels espais desangelats i insegurs identificats.								
Façanes	Recuperar i dignificar la façana de l'antiga facultat de medicina i part de la Biblioteca Sant Pau.								
Instal·lacions	Replanteig i millora total de la il·luminació.								
	Recuperar les Fonts d'aigua i l'escultura del Doctor Fleming								
	Ampliació de l'espai pels jocs d'infants								
Jocs d'infants	Solucions creatives per no dependre de les tanques per a la seguretat.								
	Flexible, polivalent i inclusiu amb més franges d'edat. Propostes intergeneracionals per a tota la família amb adaptacions de jocs que es puguin compartir entre les mares i els fills/es								
	Complementar amb mobiliari i espais lúdics per a les mares.								
	Enfocar el joc com transversal a tot l'espai i no restringit a una zona.								
	Un paviment de cautxú, que consideren més net. I que a més pugui tenir colors, lletres, números i jocs pintats. Que sigui un paviment "didàctic".								
	Introduir jocs de reptes mentals i psicomotors.								
Transversal als dos espais									
	Ús de mobiliari efímer (gandules, bibliomòbil, pergoles, etc).								
	Implementar uns magatzems, tarimes desmuntables, punts de llum, etc. per afavorir les activitats en els dos espais.								

Mobiliari

	Propostes amb espais lúdics: taules de ping-pong, halves on fer skate, cistelles de bàsquet						
Instal·lacions	Implementar uns lavabos públics pels dos espais.						

4.4.3. Temes claus

1. Introduir elements que generen ombra en la plaça La Gardunya és una proposta en la qual coincideixen tots els/les agents. Aquesta inquietud es relaciona amb la necessitat de major àrea verd en aquesta plaça.
2. Hi ha la proposta compartida per alguns agents de renovar i millorar les façanes de les places:
  - Rehabilitació i recuperació de les façanes amb valor històric de l'antiga facultat de medicina, de l'edifici de la biblioteca.
  - Guanyar en permeabilitat en la façana de la Boqueria cap a la plaça.
3. Replantejar el sistema de bancs en la plaça de La Gardunya és una proposta en la qual tots coincideixen. Els més joves, els/les alumnes de l'escola Massana i les dones diverses proposen que es generin nous espais on seure en grup i rodona: graderies, més bancs, taules de pícnic, etc. Des de la Massana s'ofereixen a dissenyar prototips per provar-los com mobiliari efímer.
4. La renovació i instal·lació de fonts d'aigua és una proposta en la qual coincideixen alguns agents (joves, comerços, entitats, estudiants de la Massana).
5. Jocs d'infants: Tots els agents coincideixen d'ampliar els jocs d'infants en els Jardins del Doctor Fleming i d'implementar criteris de disseny en intervencions puntuals en la plaça de La Gardunya que possibilitin el joc als infants. En la majoria de les intervencions es té com a model els jocs de la plaça Sant Miquel. Hi ha diferents opinions sobre com s'han d'executar aquestes propostes:
  - Les dones diverses demanen jocs familiars que combinin un ús integrat entre fills i mares, també de disposar d'altres jocs i mobiliari pels adults que complementin els espais dels jocs d'infants. També proposen ampliar la franja d'edat pels jocs i integrar altres jocs per a l'agilitat mental i psicomotrius, que siguin adaptats. Els interessa molt la seguretat dels infants, per tant el tema de les tanques és polèmic, s'ha de buscar respostes creatives que generin seguretat i fluïdesa. Són de la idea de moure l'espai més cap al centre i eliminar les barreres que impedeix un espai més adient pel vianant i més accessible. La presència de gent en les terrasses bevent alcohol les sembla dolent pels seus fills.
  - Altres proposen traslladar l'espai de llocs infantils al costat de l'hospital, per evitar els espais d'indigència i que estigui més net. Que sigui fluid i intergeneracional.
  - Els comerços entrevistats parlen de què estigui més al centre i deixar espais per reubicar les terrasses de tal manera que hi hagi una millor convivència i integració d'usos.

5.5. NATURA I SOSTENIBILITAT

Aquest eix aborda els temes dels espais verds, la permeabilitat del paviment, elements que aportin a la sostenibilitat ambiental d'aquests espais públics.

4.5.1. Diagnosi: síntesi general de la problemàtica

El problema principal manifestat és el dèficit de vegetació i arbres en els dos espais. També es considera que el paviment permeable de terra en els Jardins del Doctor Fleming és un espai degradat i brut, es considera que el material no és el problema, sinó que cal millorar el seu manteniment. Sobre l'ús de la gespa en el grup consideren que cal potenciar el sòl permeable amb la terra, però hi ha dubtes o la majoria no considera l'opció de posar gespa, ja que aquest espai és petit, no té les dimensions per gaudir realment d'un paviment de gespa, a més pot generar major brutícia. La plaça de La Gardunya es considera que és la que té el dèficit més gran d'arbres i per tant d'ombra.

4.5.2. Propostes dels diversos agents

TEMES	PROPOSTES	COMUNITAT D'AGENTS VEÏNALS CLAUS PER IMPULSAR EL PROCÉS DE VEÏNIFICACIÓ DELS DOS ESPAIS						
		ENTITATS, EQUIPAMENTS I VEÏNAT Taller Ciutadà 1	DONES DIVERSES 3 Sessions	COMERÇOS 2 Entrevistes	INFANTS I CONCILIA RAVAL 1 Taller i 1 entrevista	JOVES 1 Focus group	ESTUDIANTS MASSANA Taller	TANCADA MIGRANT 1 Entrevista
Plaça de La Gardunya								
Elements o instal·lacions	Es proposen pergoles vegetals.							
Jardins del Doctor Fleming								
Sòl i paviment	Implementar sòl permeable de terra sense gespa. Mantenir la sorra i la pedra com a materials pel paviment.							
Arbres i Vegetació	Apadrinar arbres, vinculació amb els veïns.							
Arbres i Vegetació	Mantenir i augmentar els arbres i les Alzines dels jardins, arbusts i flors							
Elements o instal·lacions	Un hort en la zona baixa dels jardins. Pot ser comunitari, on participin les escoles.							
Transversal als dos espais								
Arbres i Vegetació	Augmentar la vegetació en els dos espais: més arbrat, nous parterres.							
Arbres i Vegetació	Cal potenciar-lo, fer recorregut verd des de Fleming a Gardunya mitjançant testos gegants.							

4.5.3. Temes claus

1. El tema amb total coincidència és la necessitat d'augmentar la vegetació i els arbres en les dues places, principalment en la plaça de La Gardunya, ja que actualment hi ha problemes d'excessiu assolellament.
2. Sobre la permeabilitat del paviment, es considera adient, però sense gespa. Alguns diuen que si es posa gespa que sigui practicable i no "decorativa". Els criteris que predominen és que no generi brutícia i incivismes.

5.6. COGESTIÓ I SEGUIMENT

En aquest eix es recullen els temes referits a la implicació ciutadana i a la necessitat d'espais de seguiment i continuïtat liderats pels agents vinculats a l'espai per buscar sinergies i facilitar el treball conjunt. Així també temes de com obrir espais de reflexió, i de comunicació de la realitat i les possibilitats dels dos espais públics en qüestió.

4.6.1. Diagnosi: síntesi general de la problemàtica

Les problemàtiques d'aquests dos espais estan molt reconeguts i identificats pels agents afectats, fa anys que conviuen i aborden aquests problemes. El que es requereixi és iniciar un procés d'acció i implementació de mesures que milloren aquests espais. Així també hi ha un potencial d'agents dinamitzadors important que requereixin treballar l'articulació de propostes i interessés dins d'objectius comuns. Aquests tipus de processos requereixen espais de coordinació, de diàleg i de seguiment.

4.6.2. Propostes dels diversos agents

TEMES	PROPOSTES	COMUNITAT D'AGENTS VEÏNALS CLAUS PER IMPULSAR EL PROCÉS DE VEÏNIFICACIÓ DELS DOS ESPAIS						
		ENTITATS, EQUIPAMENTS I VEÏNAT Taller Ciutadà 1	DONES DIVERSES 3 Sessions	COMERÇOS 2 Entrevistes	INFANTS I CONCILIA RAVAL 1 Taller i 1 entrevista	JOVES 1 Focus group	ESTUDIANTS MASSANA Taller	TANCADA MIGRANT 1 Entrevista
Plaça de La Gardunya								
Fer xarxa	Col·laborar amb les entitats o associacions del barri en temes de disseny, divulgació i comunicació gràfica.							
Jardins del Doctor Fleming								
Implicació ciutadana	Els restauradors dels Jardins estan disposats a organitzar-se per organitzar activitats.							
Transversal als dos espais								
Fer xarxa	Fer difusió a les escoles públiques de primària i secundària dels estudis de disseny i art que es fan a l'escola.							
Fer xarxa	Implementar un enfocament comunitari per abordar els problemes dels dos espais.							
Implicació ciutadana	Implicació de les entitats en la cura de l'espai públic. Brigades de neteja veïnal per reforçar la neteja municipal.							
Implicació ciutadana	Pla d'ocupació amb gent sense treball de la Tancada Migrant per enfortir la neteja dels dos espais.							
Espais de seguiment	El procés contempli l'avaluació dels infants post obra.							
Espais de seguiment	Conformació d'un espai de seguiment per treballar els acords entre la diversitat d'agents. Cal el							

suport del Districte per l'acompanyament.					
Comunicació	Fer xerrades i fòrums per visibilitzar i reflexionar sobre aquests dos espais. Això en paral·lel a les accions de canvi.				

4.6.2. Temes claus: conclusions de l'equip tècnic

1. Es considera necessari que hi hagi un espai d'interlocució entre agents i de seguiment de les accions. Per part dels restauradors entrevistats es manifesta la necessitat d'un espai d'interlocució amb el veïnat. Sembla que cal explorar si els agents implicats volen iniciar un grup motor d'aquests projecte.

6. AVALUACIÓ I PROPOSTA DE CONTINUÏTAT.

Pendent del taller de devolució final

7. ANNEXOS FOTOGRÀFIC DE LES ACTIVITATS PARTICIPATIVES

TALLER CIUTADÀ AMB ENTITATS I VEÏNAT

TALLER AMB INFANTS

SESSIÓ AMB DONES I FAMÍLIES DIVERSES

TALLER AMB L'ESCOLA MASSANA

